

Emery Walker

og bogtrykkets genrejsning

Af C. VOLMER NORDLUNDE

Den første efterretning om EMERY WALKER, der er født den 2. april 1851 som søn af en karetmager, stammer fra hans datter, der fortæller, at faderen som femaarig havde besluttet, at han engang vilde bo i et af de attende aarhundredes huse, som ligger ud til Themsen i Hammersmith, en af Londons forstæder. Det var antagelig husets højde med dets fire etager, som fangede drengens opmærksomhed, for den smalle facade med tre fag vinduer virker meget beskeden. Efter at være blevet gift omtrent fireogtyve aar senere, flyttede han ind i et af husene, Hammersmith Terrace nummer tre; fra 1903 var hjemmet i nummer syv, hvor han levede til sin død den 22. juli 1933.

Opfyldelsen af den femaarige drengs ønske maa dog have forekommet Emery Walker mere end usikker, da faderen blev blind og han som tolv-aarig maatte forlade skolen for at bidrage til familiens underhold. Udsigterne for hans fremtid var ikke altfor gode, for han ni aar senere traf ALFRED DAWSON, der eksperimenterede med en reproduktionsmetode og startede The Typographic Etching Company i 1872. Emery Walker kom ind i firmaet aaret efter, og han brugte sin tid saa godt, at han ikke blot blev en dygtig kemigraf, men ogsaa lærte at tage aftryk af klicheer i haandpresse og fik indsigt i gravering og i skrifttegningens vanskelige kunst. Den interesserede ham saa meget, at han begyndte et studium af de italienske inkunabler, der i aarenes løb gjorde ham til en meget kyndig mand paa dette omraade. Han havde iøvrigt fra drengesaarene beskæftiget sig med heraldik, og paa lange søndagsture opsøgte han Londons gamle huse. Det historiske instinkt laa dybt i ham.

I 1883 prøvede Emery Walker noget nyt, da han forsøgte sig som sælger af tryksager. Tre aar senere vendte han tilbage til sit gamle haandværk og startede sammen med WALTER BOUTALL firmaet Walker & Boutall, der ikke blot fremstillede klicheer, men ogsaa trykte landkort, beskæftigede skrifttegnere og paatog sig fotografering af kunstværker. I løbet af kort tid blev firmaet det mest ansete i London; dets gode arbejde samlede en kundekreds af kunstnere, videnskabsmænd, og — hvad der har særlig interesse i denne forbindelse — af forlæggere og bogtrykkere,

der gerne vilde fremstille bøger, som laa over gennemsnittet. Emery Walker raadede dem til at købe skrifter fra tiden før empiren og lagde særlig et godt ord ind for Caslon Antikva. Han har næppe heller forsømt at fortælle dem om de italienske inkunablers typografi. Man kan sige, at forstaaelsen for bogtrykkets genrejsning forberedtes i disse aar, og da den senere blev en realitet, var det i væsentlig grad Emery Walkers for-tjeneste, at privatpressernes typografiske principper blev overført til for-lagsproduktionen.

Emery Walker har været enestaaende som raadgiver. Samtidige for-læggere og bogtrykkere nævner hans hjælpsomhed med en undertone af hengivenhed. En enkelt af disse udtalelser kan anføres som et karakteri-stisk eksempel. I 1925 skrev BERNHARD H. NEWDIGATE, en engelsk bog-trykker, i »The Fleuron«: »Enhver, der har haft lejlighed til at raadføre sig med Emery Walker om noget vedrørende bogtryk, ved, at dette mest uselviske og elskværdige menneske altid var parat til at dele sin praktiske viden med andre og tjene dem med gode raad. Andre end jeg vil med glæde og taknemmelighed erkende, at næsten alt det der er noget værd i deres eget arbejde som bogtrykkere stammer direkte eller indirekte fra hans raad og eksempel.«

En aften i 1884 læste Emery Walker i »The Early Paradise«, medens han kørte med toget fra London efter at have deltaget i et socialistisk møde. En lille pige, der var sammen med sin fader, gjorde ham opmærksom paa bogens titel, der interesserede ham, fordi han havde skrevet den.

Manden var WILLIAM MORRIS, en af socialismens topfigurer, kendt som forfatter og navnlig som adskillige haandværks fornyer. Mødet blev indledning til et venskab, som varede til Morris' død i 1896. De havde ikke kendt hinanden ret længe, før de fandt ud af, at begge var interessere-de i gamle bøger, og de blev hovedemnet for deres samtaler, naar Walker saa indenfor hos Morris paa sin daglige tur til forretningen. De var enige om, at middelalderens og renæssancens bøger var smukkere end deres egen tids, men iøvrigt gik de ud fra hver sine forudsætninger: Haandvær-keren Emery Walker var fortrolig med inkunablerne; William Morris var kunstneren, der som student havde gransket de gamle haandskrevne bøger i Bodleian Library i Oxford, og som senere med held havde forsøgt sig i kalligrafiens krævende kunst. Nu blev han ogsaa interesseret i bog-tryk og begyndte at samle inkunabler, havde paa et vist tidspunkt ogsaa den idé selv at faa et sætteri og lade bøger trykke i haandpressen hos Wal-

ker & Boutall. Det var dog mere bogtrykkets kunstneriske muligheder end selve haandværket der tiltrak ham. Efter at have tilset fremstillingen af »The House of Wolfings«, der blev trykt hos Chiswick Press i 1888, skrev han til F. S. Ellis, at han var begyndt at lære noget om sætningens kunst, at han nu kunde se, at udslutningen gør hele forskellen i den trykte sides skønhed, og at han vilde sætte sig ind i den side af sagen, hvis han skulde trykke endnu en bog.

Den 15. november samme aar holdt Emery Walker et foredrag ved den første udstilling, der blev arrangeret af det nystiftede Arts and Crafts Society. Selve foredraget indeholdt intet nyt for Morris, men det var første gang, han saa lysbillederne med inkunablernes skrifter, og de fangede hans interesse, fordi bogstavernes proportioner var saa gode, at de kunde taale at blive forstørrede uden at miste deres skønhed. Morris kunde ikke slippe den tanke, at det maatte være muligt at tegne tilsvarende skrifter, og paa vejen hjem foreslog han Emery Walker, at de skulde gøre et forsøg. Da han en maanedstid senere blev enig med sig selv om at oprette et eget værksted, foreslog han, at de skulde være fælles om det — en smuk anerkendelse af den sytten aar yngre vens dygtighed. Han tog dog det ret væsentlige forbehold, at han vilde handle helt efter sit eget hovede. Emery Walker kunde ikke modtage dette tilbud, fordi han ikke disponerede over den nødvendige kapital, og han har forøvrigt anført en anden vægtig grund: »Jeg havde sans for proportioner.« Afslaget ændrede intet i deres venskab, der blev yderligere befæstet ved et samarbejde, som blev afgørende for Kelmscott Press' succes. May Morris udtrykte det saaledes: »Uden Mr. Walker kunde Kelmscott Press ikke have eksisteret, i hvert fald ikke i den form, den fik.«

Emery Walkers samtidige var klar over hans betydningsfulde andel i arbejdet, men eftertiden har haft vanskeligere ved at vurdere den, blandt andet fordi »A Note by William Morris on his Aims in Founding the Kelmscott Press« giver det indtryk, at afhandlingens forfatter var mesteren for det hele, og det er den opfattelse, man oftest møder i litteraturen om Kelmscott Press. Dette er ikke i overensstemmelse med en udtalelse af Morris' sekretær, Sidney Cockerell: »Det er ikke for meget sagt, at der ikke vilde have været nogen Kelmscott Press uden Walker.«

I samtalerne om den skrift, der skulde tegnes, var de enige om at bruge en italiensk antikva fra 1400-tallet som forbillede uden dog at kopiere den. Da Walker havde foreslaaet Nicolas Jensons Plinius-udgave fra 1479, tog Morris straks fat paa arbejdet, og ved de daglige møder blev hvert

enkelt bogstav analyseret og meget ofte tegnet om. Det varede to aar, før Golden Type blev færdig, og den var Morris' værk. Men de typografiske principper, der nævnes i hans afhandling, er ganske givet Emery Walkers »ejendom«.

Længe før 1884 var han fortrolig med inkunablerne, og han har ikke kunnet undgaa at lægge mærke til satsens smalle ordmelletrum og kolumnens placering paa papiret, to karakteristiske træk, der traadte stærkt frem ved en sammenligning med datidens bøger. Det kan endelig nævnes, at da Emery Walker som nævnt var raadgiver ved trykning af »The House of Wolfings« i 1888, erklærede William Morris, at han først paa det tidspunkt var begyndt at lære noget om sætningens kunst. Det var ogsaa Walker, der ved sine daglige besøg saa til, at arbejdet i sætteri og trykkeri blev rigtigt udført. Disse faktiske forhold forringer ikke Morris' betydning, men de bekræfter May Morris' udtalelse om, at Walker har æren for det smukke haandværk, der udgik fra Kelmscott Press.

William Morris erkendte det, da han kort før sin død i 1896 ønskede, at Emery Walker og Sidney Cockerell skulde videreføre Kelmscott Press. Af nærliggende grunde blev dette tilbud afslaaet, men før virksomheden ophørte i 1898, og alt materiel blev deponeret i British Museum, fuldendte de trykningen af de bøger, der var i arbejde.

William Morris og Emery Walker har hver sin andel i bøgerne fra Kelmscott Press, men det fører ikke til noget, om man prøver paa at finde ud af, hvem der har den største fortjeneste af det gode resultat, for det beroede paa et ideelt samarbejde mellem de to mænd. For Emery Walkers vedkommende kan man sige, at han vakte vennens interesse for bogtrykkerkunsten, og at han i den første afgørende tid havde den største typografiske viden, men der kan ikke være tvivl om, at han paa sin side har tilegnet sig en større forstaaelse af haandværket gennem samtaler med en kunstner, der spændte saa vidt og hvis erfaring var saa meget større end hans. Bogtryk er én ting, bogtrykkerkunst bliver det først, naar haandværket bæres af en idé.

Der laa en stor og bærende tanke til grund for alle de haandværk, Morris beskæftigede sig med: At forene kunst og haandværk, aandens og haandens arbejde, for at skabe smukke ting, og i den maalsætning blev Walker medarbejder. Denne paavirkning har virket inspirerende og udviklende paa hans modtagelige sind og har gjort det muligt for ham at arbejde i harmoni med Morris' indstilling, der var saa forskellig fra hans eget ideal, de lyse italienske inkunabler. De tolv aars venskab med Wil-

liam Morris har modnet Emery Walker til at gennemføre kommende opgaver. Den første meldte sig kort efter at Kelmscott Press havde udgivet den sidste bog.

T. J. COBDEN-SANDERSON, der havde skabt sig et navn som tidens største bogbinder, vilde oprette en privatpresse, men da han var fuldstændig ukendt med bogtryk, foreslog han sin gode bekendt Emery Walker et samarbejde. Han stod her overfor en opgave, der var helt forskellig fra de foregaaende aars arbejde, ogsaa paa den maade, at han skulde løse den selvstændigt. William Morris erkendte den rene typografis skønhed, men tilføjede, at han af profession var dekorativ kunstner, og at han derfor vilde smykke sine bøger paa en passende maade. Cobden-Sandersons indstilling var ikke kunstnerisk, men litterært bestemt. Ledemotivet i hans afhandling »The Ideal Book or Book Beautiful« er bogtypografiens forhold til forfatter og læser, og det han tog sigte paa var at udgive de store forfatteres værker i en form, der var indholdet værdigt, og som uden at noget gaar tabt meddelte den tanke, som forfatteren ønsker overført til forestillingen — eller sagt med andre ord: den rene typografi.

Det er ikke vanskeligt at forestille sig, med hvilken iver Emery Walker gik i lag med denne opgave, der førte ham tilbage til de italienske inkunabler, nærmere bestemt til Nicolas Jenson og hans antikva i Plinius, der denne gang blev fulgt saa nøje, det lod sig gøre: Originalen blev fotograferet op, en af hans tegnere blev sat til at fjerne den farve, der laa udenfor bogstavernes kanter, og selv fulgte han arbejdet fra dag til dag. Doves Type blev en godt proportioneret skrift, og den er klar i billedet, men den virker mere skematisk end Nicolas Jensons antikva. Emery Walker har givet en rimelig forklaring paa denne forskel: Sammenlignet med Jensons arbejde blev trykningen i Doves Press for omhyggeligt udført; skriften fik kun den nødvendige farve, og trykstyrken var den mindst mulige. Da der nogle aar senere opstod divergenser om ejendomsretten til Doves Type, hævdede Cobden-Sanderson, at han havde kontrolleret hvert eneste bogstav, medens Emery Walker i et brev fra 1927 har meddelt, at han overhovedet ikke saa noget til skriften, før den største del var støbt. Hvordan dette nu end forholder sig, er det uden større betydning i forhold til det væsentlige, at Emery Walker havde svaret for dens fremstilling; derfor tilkommer æren ogsaa ham, naar Alfred W. Pollard betegner Doves Type som tidens fineste antikva. Med denne skrift og en typografi, der nøje fulgte Kelmscott Press' principper,

begyndte Doves Press sin virksomhed i aaret 1900 under Emery Walkers daglige tilsyn.

Til papiret tegnede Cobden-Sanderson et vandmærke, der foroven viser to duer med front mod hinanden, forneden hans og Emery Walkers forbogstaver, samt aarstallet 1902. Det tyder paa, at samarbejdet har været godt paa det tidspunkt, men snart efter blev forholdet mellem dem spændt, vistnok fordi Cobden-Sanderson i stadig højere grad tog ledelsen i værkstedet, hvilket iøvrigt ikke har været særlig vanskeligt, efter at hans partner havde opøvet sætteren og trykkeren til arbejdet, der ikke som i Kelmscott Press omfattede uafbrudt skiftende opgaver med forskellige skrifter, men en stadig gentagelse af det samme. Da Emery Walker trak sig tilbage i 1908, kom det til aaben konflikt om retten til Doves Type, men et forlig bestemte, at Emery Walker først skulde overtage den efter Cobden-Sandersons død. Han kunde imidlertid ikke forsone sig med den tanke, at en anden skulde bruge Doves Type, og da den sidste bog var trykt i 1916, lod han skriften forsvinde i Themsen. Da konflikten er udførligt behandlet i »Thomas James Cobden-Sanderson«, er der ikke grund til at komme ind paa enkeltheder her, men blot nævne, at Emery Walker med rette følte sig daarligt behandlet. Det var et haardt slag for ham at miste den skrift, der var hans store indsats i arbejdet for bogtrykkets forbedring. Desuden havde han ventet paa den i mange aar for at bruge den uden at skulle tage hensyn til andre.

Arbejdet i Doves Press blev Emery Walker til mere sorg end glæde, men ser man sagen i historisk perspektiv, kommer man til det resultat, at disse aars indsats fik afgørende betydning for bogtypografiens fremtid. Walker var den første, der i praksis viste bogtrykkerne, at de skulde søge deres impulser i de italienske inkunabler, og han skabte prototypen paa forlagsbogen, der i virkeligheden laa ham mest paa sinde.

Efter afskeden med Doves Press engagerede Emery Walker sig ikke mere som parthaver i nogen privatpresse, men baade i den periode og senere hjalp han mange, der var blevet inspireret af Kelmscott Press' bøger. Det bedst kendte tilfælde er hans forhold til St. JOHN HORNBY. Han havde lært ham at kende gennem SYDNEY COCKERELL, der efter Morris' død var indtraadt i firmaet, som samtidig ændrede navn til Walker & Cockerell. Hornby havde oprettet Ashendene Press i 1894, men da hans bøger, der blev trykt med Caslon og Fell antikva, ikke tilfredsstillede ham, bad han Cockerell og Walker om at tegne en skrift. Deres valg har

næppe været vanskeligt, for Morris havde engang begyndt at tegne en skrift paa grundlag af den, de første tyske bogtrykkere i Italien, Sweynheym og Pannartz, havde brugt til en Livius-udgave, der blev trykt i Subiaco 1465. Det er en antikva, men da de to mænd ikke har kunnet frigøre sig for hjemlandets skrifter, er den blevet gotisk paavirket. Den blev nu tegnet til Ashendene Press, og efter at Emery Walker havde givet Hornby et kursus i Kelmscott Press' typografi, blev den brugt til en folio-udgave af Dantes »Inferno«. Bogen, der blev udsendt i 1902, skabte Ashendene Press' berømmelse.

Chaucher fra Kelmscott Press, Bibelen fra Doves Press og Dante fra Ashendene Press regnes for de tre ypperste arbejder fra den tid — og Emery Walker havde sin andel i dem alle.

I 1913 tegnede Emery Walker endnu en skrift. Den blev bestilt af hans gode ven grev HARRY KESSLER, der havde oprettet Cranach Presse. Til forskel fra alle andre privatpresser fik den et internationalt præg, fordi han søgte kunstnere udenfor sit lands grænser. Nicolas Jensons skrift blev atter brugt som forbillede, men i en mere karakterfuld variant end Doves Type, og som et supplement til antikvaen tegnede EDWARD JOHNSTON en kursiv.

Det er forholdsvis let at faa øje paa Emery Walkers betydning for privatpressernes typografi, men sagen bliver vanskeligere, naar man vender sig til forlagenes produktion. Der er ikke tvivl om, at han har været en central skikkelse i bogproducenternes verden, for som tidligere nævnt har BERNHARD H. NEWDIGATE skrevet, at næsten alt det, der har nogen værdi i hans arbejde, stammer fra Emery Walker, og den tidligere chef for Oxford University Press (Printer to the University of Oxford), JOHN JOHNSON, erklærede, at »mange af os er stolte af at kunne regne os til Sir Emery Walkers aandelige elever«. Der kunde citeres flere tilsvarende udtalelser, men ingen af »eleverne« omtaler, hvad de lærte. Det kan man imidlertid finde i to foredrag, der er refereret i »British Colonial Printer« 1890 og 1896. For at give et klart indtryk af Emery Walkers egne synspunkter er alle citater og udtalelser af William Morris udeladt her.

Emery Walker fastslaar først og fremmest, at bogtrykkets placering og omraade er betinget af de tekniske vilkaar, hvorunder det udøves, og at det maa holde sig indenfor disse grænser. Smaa skrifter er ikke saa let læselige som store, og man skal derfor bruge den størst mulige skrift, dog under hensyntagen til formaalet. Da det er meningen med en bog,

at den skal læses, skal man bruge de lettest læselige skrifter, saaledes som de tidligste bogtrykkere gjorde; iøvrigt er anvendelsen af en smuk skrift forudsætningen for, at en bog kan blive smuk. Ord- og liniemellemrum skal være smaa, saa kolumnen staar som et fast rektangel paa papiret. Hvis der bruges illustrationer, skal de korrespondere med satsen, men iøvrigt har 1400-tallets bogtrykkere vist, hvor smuk en bog uden illustrationer kan være. Bogen skal være harmonisk som et kunstværk.

I vor tid bruges disse regler i det daglige arbejde, men i halvfemserne gik hver eneste af dem paa tværs af sædvanen. Der skal ikke saa lidt selvstændighed til at tænke i andre end de vedtagne baner, og der kræves en særlig evne til at fremstille noget nyt saa enkelt, som Emery Walker gjorde det. I modsætning til senere reformatorer mente han, at evolutionens lov ogsaa gjaldt for bogtrykket, og at man maatte have taalmodighed. Han var dog overbevist om, at den nye opfattelse af bogtypografien vilde sejre, for bogtrykkerne var saa smaat begyndt at købe Caslon Antikva, og skriftstøberiet Miller & Richard i Edinburgh udsendte Old Style, en variant af den.

Blandt de tyskere, der besøgte Emery Walker og blev hans »elever«, var der to, som blev af særlig betydning for hans indflydelse paa den tyske forlagsbog. Den ene var den kunstinteresserede diplomat grev Harry Kessler, den anden CARL ERNST PÖESCHEL, indehaver af et af Tysklands største bogtrykkerier, Poeschel og Trepte i Leipzig. De havde begge nær forbindelse med Insel-Verlag, og da dette i 1905 forberedte en bogserie med tyske klassikere — Grossherzog Wilhelm-Ernst-Ausgabe, bad de Emery Walker om at give forslag, og han svarede bekræftende. Han fik nu lejlighed til at føre beviset for det, han havde talt til andre om i saa mange aar, at der ogsaa kunde trykkes smukke forlagsbøger i almindelige bogtrykkerier. Han valgte et oktavformat i det gyldne snit, bestemte den typografiske udformning, og da kalligraferede titler var moderne, satte han forlaget i forbindelse med Edward Johnston, Graily Hewitt og Eric Gill. Bøgenes udstyr, der vakte megen opsigt i Tyskland, gav stødet til en fremgang i forlagenes bestræbelser for den bedst mulige udførelse af deres bøger. Saaledes kom Emery Walker til at realisere William Morris' ønske om at trykke smukke bøger for folket.

Blandt Emery Walkers venner var der maaske ingen, der forstod ham bedre end den unge amerikanske skrifttegnere og bogtilrettelægger BRUCE ROGERS, der trods store evner havde vanskeligt ved at faa arbejde i sit hjemland. Han fulgte derfor gerne Emery Walkers opfordring til at blive

medarbejder ved den privatpresse, han agtede at oprette. I 1917 kom Bruce Rogers til England med sin skrift *Montaigne* (en Jenson-variant) og — hvad der var meget opmuntrende for dem begge — med en bestilling fra The Grolier Club, der ønskede at faa Albrecht Dürers *Geometrie* trykt. Desværre var skæbnen ikke The Mall Press god. Medens de var i gang med arbejdet, blev trykkeren indkaldt til hæren, og Bruce Rogers maatte tage fat ved haandpressen. Skønt arbejdet var ham ukendt, blev det tilfredsstillende udført, men da det var haabløst at tænke paa udgivelsen af andre bøger, sluttede pressens virksomhed.

Senere samarbejdede de paa endnu en bog, Thomas Edward Shaws (oberst Lawrence) oversættelse af *Odysseen*. Den blev sat i Cambridge University Press og trykt i Walkers firma. Denne bog nævnes kun sjældent i forbindelse med Emery Walker, og det er mærkeligt. Det beskedne oktavformat syner ganske vist ikke meget ved siden af de kendte privatpressers storværker, men i al sin enkelhed er den mere personligt præget, den er en mesters kærlighedserklæring til bogtrykkerkunsten.

En af Emery Walkers venner har skrevet, at han trods meget arbejde gav sig tid til at tale med dem, der søgte hans raad, og at han i særlig grad tog sig af de unge — den generation, der skulde føre det paabegyndte arbejde videre. Emery Walker forstod, at man maatte begynde med lærlingene, og han gik ind for oprettelse af fagskoler. Der kom en gunstig lejlighed, da Londons bystyre (London County Council) i 1906 besluttede at starte en Arts and Crafts School. Emery Walker, der var medlem af raadet (counsellor), fik gennemført indretning af klasser for bogtrykkets lærlinge, og efter at han var valgt til formand for denne afdeling, ansatte han førstesætteren i Doves Press, J. H. MASON, som lærer. Han kom et betydningsfuldt skridt videre i 1908, da han i en ny skole fik indført treaarige kursus med dagundervisning. Drengene kunde optages allerede naar de var tretten aar, og efter en afgangsprøve blev de syv aars læretid forkortet til fem. Eleverne fik indpodet typografiens grundlæggende principper uden paavirkning fra bogtrykkeriers sædvaner, og da mange af dem senere blev faglærere eller ledere af fagskoler, kunde Emery Walker med rette mene, at han ikke havde gjort bogtrykket nogen større tjeneste, end da han fik disse skoler oprettet. For en fuldstændigheds skyld skal det nævnes, at han gjorde kemigraferne den samme tjeneste. Da Emery Walker i 1920 overlod andre ledelsen af fagskolerne, havde han i mere end tredive aar virket for bogtrykkets genrejsning, og han

kunde trække sig tilbage med bevidstheden om at have ydet sit bedste. Naar man ser tilbage over hans gerning nu, træder én ting stærkt frem: Han søgte ikke noget for sig selv. Det, der havde betydning for ham, var den haandværksmæssige kunnen, der betingede, at de almindelige bøger blev bedre. Hans navn er særligt knyttet til Kelmscott Press og Doves Press, hvis arbejder blev afgørende for, at folk fik interesse for bedre bogtryk, men det er Emery Walkers fortjeneste, at privatpressernes pionærarbejde blev nyttiggjort i forlagsproduktionen. Det var den, han tog sigte paa, og selvom det gik smaat nok i begyndelsen, fik han dog den glæde at se sin kongstanke realiseret, da Francis Meynell, Stanley Morison og Oliver Simon fortsatte arbejdet i tyverne.

Sidney Cockerell, der vel var den, som havde lært Emery Walker bedst at kende gennem et mangeaarigt venskab, skrev om ham i »The Times« den 24. juli 1933: »Sir Emery Walkers fremtræden var fornem, men fordringsløs, han var mild af væsen, urokkelig retscaffen i tanke og gerning. Han havde instinktmæssig en fin og usædvanlig sund fornemmelse for skønhed. Det er vanskeligt at overdrive den agtelse, han nød. Det er kun faa af dem, der kendte ham, som vil tøve med at erklære, at han var den af deres bekendte, de syntes bedst om. Paa grund af sin naturlige charme, sit hjertes godhed og sine usædvanligt omfattende interesser havde han venner i alle samfundslag og erhvervsagrener . . . Alle vil nu sørge over tabet af en, hvis minde de aldrig vil ophøre at værne om«.

Litteratur

- Sydney *Cockerell*: Sir Emery Walker. Dictionary of National Biography. 1931—1940.
 Stanley *Morison*: A Review of Recent Typography. London 1927.
 Bernhard H. *Newdigate*: Emery Walker. The Fleuron IV. 1925.
 C. Volmer *Nordlunde*: William Morris. København 1944.
 — Bogskrifter og Bogtrykkere. København 1945.
 — Thomas James Cobden-Sanderson. København 1957.
 Greta Largo *Potter*: An Appreciation of Sir Emery Walker. The Library Quarterly VIII. 1938.
 Noel *Rooke*: Sir Emery Walker 1851—1933. The Penrose Annual 1954.
 Friedrich-Adolf *Schmidt-Künsemüller*: Emery Walker. Gutenberg Jahrbuch 1950.
 Emery *Walker*: The Art of Printing. The British Colonial Printer and Stationer. 6. February 1890.
 — Printing. London County Council. Conference of Teachers. 1907.
 [Beatrice *Warde*:] Training for tomorrow. Edited by The Educational Feature Organizing Committee of IPEX.
 Frederic *Warde*: On the Work of Bruce Rogers. The Fleuron IV. 1925.
 Sir Emery Walker. Privately printed. London 1933.
 House by the River. The Times 21 March 1958.